

برای پیروزی سیریزا

توضیح: متن پیش‌رو شامل گفتاوردهای کوتاهی در باره پیروزی ائتلاف چپ رادیکال (سیریزا) در انتخابات اخیر یونان است. در این فرازها برخی فعالین و اندیشمندان چپ - عمدتاً یونانی - دغدغه‌ها و امیدها و نگرانی‌های خود را نسبت به وضعیت جدید یونان، که دامنه‌ی تأثیرات آن بسیار فراتر از یونان است، بازگو می‌کنند. تفکیک بندها در این متن بر حسب نام کسانی است که دیدگاه آنان در این‌جا بیان شده است (در وبسایت مرجع، این گفتاوردها به صورت رشته‌ای از قطعات جداگانه در طی چندین روز منتشر شده‌اند). در پایان هر بند توضیح کوتاهی در معرفی راوی آن قطعه اضافه کرده‌ایم، به ویژه از آن رو که برخی از این مبارزین چپ یونانی احتمالاً برای مخاطب فارسی‌زبان نام‌آشنا نیستند. تجربه‌ی حاضر مردم یونان بخشی از فرآیند مبارزات جهانی علیه نظم سرمایه‌داری است و به همین سان بر روند این مبارزات تأثیرگذار خواهد بود. بی‌گمان همبستگی موثر با این مبارزات بدون پی‌گیری فعال و فهم‌روند رویدادهای یونان - به عنوان ملزوماتی مقدماتی - ناممکن است.

مقاومت پیروزمند مردم کوبانی و ایستادگی مردم یونان - در متن فسرده‌ی فراگیر زمانه - امید می‌بخشد. برانگیخته‌اند که زنده‌نگاه داشتن و گسترش آن بخشی جدایی‌ناپذیر از هر پیکار رهایی‌بخش است.

پراکسیس | بهمن‌ماه ۱۳۹۳

***

۱

یونانی‌ها ممکن است اولین مردم این قاره باشند که از زیر پاشنه‌ی آهنین الیگارشی مالی رها شوند.

میشل لووی

عکس‌العمل اولیه‌ی شما، زمانی که (در تاریخ ۲۹ دسامبر ۲۰۱۴) شنیدید که در یونان انتخابات برگزار خواهد شد چه بود؟

اولین عکس‌العمل من صد البته خوشحالی و امید بود. بالاخره، پنجره‌ی فرصت باز شد و امکان تنفس هوای تازه در اروپا را به همراه آورد. این می‌تواند یک نقطه‌ی عطف تاریخی در تاریخ یونان و همچنین اروپا باشد، به‌ویژه اگر این «ویروس یونانی» کشورهای دیگر را نیز مبتلا کند، هم‌انطور که در اسپانیا پیشاپیش شاهد آن هستیم.

اهمیت و معنای اصلی انتخابات یونان (و امکان ایجاد یک دولت چپ‌گرا) برای یونان و اروپا در چیست؟

معنایش این است که یونان می‌تواند اولین کشور اروپایی باشد که از کابوس نئولیبرالی بیدار می‌شود، و اولین مردم در این قاره که از زیر پاشنه‌ی آهنین الیگارشی مالی رها می‌شوند، و اولین دولت چپ‌گرای ی که در برابر دیکتاتوری کور «بازارها» عرض‌اندام می‌کند.

فرانتس کافکا یک‌بار گفته بود «زنجیری که انسانیت را شکنجه داده است، از کاغذ اداری ساخته شده است». یک دولت چپ‌گرا، تحت رهبری سیریزا، می‌تواند همان جریانی باشد که شجاعت کافی را دارد تا زنجیرهای کاغذی را - اسناد حاوی تصمیمات، بسته‌های سیاست‌های رشد و ثبات، و دیگر تعهدات بازپس‌دهی بدهی، که سال‌های طولانی مردم یونان را سرکوب کرده‌اند، از هم بگسلد.

روشن است که هنوز هیچ‌چیز به سرانجام نرسیده است؛ نه پیروزی حزب سیریزا در انتخابات قطعی است، و نه امکان شکل‌دادن یک دولت واقعی چپ‌گرا. و چنین دولت چپ‌گرایی باید با «اتحاد مقدس» بانک‌داران و سیاست‌مداران، محافظه‌کاران و «سوسیال‌دموکرات‌ها»، صندوق‌های مالی لاشخورصفت و بورس‌بازان رودررو شود که تحت نظارت «ترویکای* مقدس» شکل گرفته است.

اما این انتخابات اولین شانس برای دستیابی به دولتی در یونان خواهد بود که در برابر باج‌خواهی «قدرت‌ها» تسلیم نمی‌شود و از پرداخت اکثریت بدهی‌ای که ظالمانه، نفرت‌انگیز، و البته هم نامشروع و هم غیرقانونی است، سر باز می‌زند. دولتی که خانه‌های مردم رلنده و مطرود شده را بازپس می‌دهد، دولتی که حق پناهندگی را به پناهجویان سیاسی‌ای که در یونان زندگی می‌کنند اعطا می‌کند. زمانی که در تعداد زیادی از ملت‌های دیگر اروپا شاهد عروج آزاردهنده‌ی راست افراطی، جنبش‌ها و احزاب نیمه‌فاشیستی یا فاشیستی هستیم، یونان به مثابه اولین کشور در اروپا در مخالفت با مصوبه‌های خشن «ریاضت» - که البته «شرارت» کلمه‌ی بهتری برای این منظور است - اوج‌گیری چپ‌رادیکال را به همراه آورده است. پیروزی سیریزا به این معنی خواهد بود که مردم یونان آزادی، برابری و همبستگی را به نژادپرستی، تبعیض جنسیتی، بیگانه‌هراسی و نئوفاشیسم ترجیح می‌دهند.

به طور خلاصه، اگر بخواهم آرزویی را توصیف کنم، به رفقای یونانی‌مان در سیریزا به‌طور فروتنانه‌ای پیشنهاد خواهم کرد تا به مثابه اقدامی از جانب یک دولت چپ‌گرا، شغل‌های سابق ۵۹۵ زن نظافت‌چی را، که توسط وزارت اقتصاد اخراج شده بودند، به آن‌ها بازگرداند. زنانی که با وجود همه‌ی تهدیدها، اهانت‌ها و حملات پلیس، به واسطه‌ی مبارزات شجاعانه‌شان به نماد بین‌المللی زنده‌ای از مبارزه‌ی مردم یونان برای دستیابی به عدالت اجتماعی بدل شدند.

۶ ژانویه ۲۰۱۵

۲

دوره‌ای جدید برای یونان آغاز شده است.

*Troika کمیته‌ای سه‌جانبه متشکل از «کمیسیون اروپا»، «بانک مرکزی اروپا» و «صندوق بین‌المللی پول» است که شرایط و سازوکار اعطای وام و بازپرداخت آن را برای کشورهای یونان، ایرلند، پرتغال و قبرس تعیین کرده است.

مانولیس گلزوس

”مردم یونان به نبض تاریخ گوش فرا دادند؛ آن‌ها به سیریزا اعتماد کردند و اکثریت آرای خود را به این حزب اعطا کردند.

در ادامه‌ی مشارکت مردم، کاری که برای سیریزا باقی مانده این است که مردم را به قدرت برساند تا بدین طریق با همه‌ی مشکلات عظیمی که یونان را به آستانه‌ی فاجعه رسانده است روبرو شود. با پیروزی سیریزا در انتخابات، یونان به الگویی برای کل اروپا بدل می‌شود.“

مانولیس گلزوس: فعال سیاسی چپ و چهره‌ی نمادین مقاومت ضدنازی در یونان است؛ فردی که بیش از هفتاد سال مبارزه و سه محکومیت اعدام و ۱۲ سال زندان و چهار سال تبعید را در کارنامه‌ی رنج‌های حاصل از آن دارد. او در مارچ ۲۰۱۰ در جریان اعتراضات خیابانی با اصابت گاز اشک‌آور پلیس به صورت‌اش مجروح شد، و در سال ۲۰۱۲ نیز تجربه‌ی مشابهی داشت که همچنین به بازداشت وی در سن ۸۹ سالگی انجامید. وی سالمندترین عضو «ائتلاف چپ رادیکال» (سیریزا) است.

۲۵ ژانویه ۲۰۱۵

۳

این تازه شروع ماجراست!

نانوس والاوریتیس

”بیش از این نمی‌توانم رضایت داشته باشم. امیدوارم زمانی که نتایج نهایی انتخابات بیرون آمد، سیریزا اکثریت مطلق را کسب کرده باشد تا بتواند سزاوارانه دولت را به دست بگیرد.

اکنون همه‌ی اروپا درباره‌ی ما صحبت می‌کنند. همانطور که از هم‌اکنون تهدیدهایی پیش‌دستانه از جانب آلمان رسیده است. روزنامه‌ی «بیلد» تمرکز خود را به این اختصاص داده است که حزب «طلوع طلایی» دوباره به مجلس راه یافته است، و این برای من ظن و گمان ایجاد می‌کند. از طرف دیگر، نشریات بین‌المللی به شکلی لجام‌گسیخته تیتراژ آب‌وتاب «پیروزی سیریزا - وحشت برای اروپا» را منتشر کرده‌اند.

این تازه شروع ماجراست؛ من بیم دارم که ما به زودی با پیام‌های مشابهی بمباران شویم. ما باید خود را آماده کنیم که بتوانیم پاسخ‌شان را بدهیم. من خودم تا کنون مقالات جدلی بسیاری برعلیه آلمان نوشته‌ام، ولی اگر آن‌ها همین‌نوا را ادامه دهند، من نیز بیش از این خواهم نوشت.

من پیام‌های تبریکی از فرانسه دریافت کردم. من هم با گفتن پیام تبریک به آنها پاسخ خواهم داد، چه را که آنچه در یونان رقم خورده است در نهایت به فرانسه نیز، همچون بسیاری کشورهای دیگر اروپایی، کمک خواهد کرد.

نانوس والاوریتیس: یکی از برجسته‌ترین شاعران و نویسندگان ام‌روزی یونان است. وی از سال ۱۹۳۹ آثار بسیاری را در حوزه‌های شعر، رمان و نمایشنامه منتشر نموده است.

۲۵ ژانویه ۲۰۱۵

۴

مردم چپ‌گرای اروپا چشم به راه ما هستند!

نیکوس کوندوروس

«تا جایی که می‌توانم به یاد بیاورم، من همواره به عنوان مظنون گرفتار شده و به عنوان چپ‌مورد حمله واقع شده‌ام. من در طی سالیان دراز تلاش کرده‌ام که یک دموکرات شریف باقی بمانم و مبارزی برای گرایش چپ وسیع‌تر باشم.

همیشه غیرقانونی؛ همیشه در حال نبرد برای بقای سیاسی؛ و همیشه زیر بار تم‌امی عواقبی که چنین موضعی در «جوامع بیش از حد دموکراتیک» به دنبال دارد. اکنون، که هنوز تردیدها بر جای مانده است که ما چگونه چپی هستیم، این شعار جدید را با خود به همراه دارم که «ما در امید سرمایه‌گذاری کرده‌ایم». امیدوارم که پیروزی بی‌سابقه‌ی سیریزا سرآغازی نوین را رقم بزند. مردم چپ‌گرای اروپا چشم به راه ما هستند.»

نیکوس کوندوروس: فیلم‌ساز نام‌آشنای چپ‌گرای یونانی است. وی در دوران اشغال نازی از فعالین مقاومت ضدنازی و از اعضای «ارتش آزادی‌بخش مردمی یونان» بود؛ که به همین دلیل پس از جنگ به جزیره-زندان ماکرونیسوس تبعید شد.

۲۶ ژانویه ۲۰۱۵

۵

بیاید این فرصت را از دست ندهیم!

افتیچیس پیتساکیس

«این بزنگاهی تاریخی است. بیایید برای بهره‌بردن از این رویداد به پا خیزیم تا دوباره امید برای لین کشور از دست نرود. اما مشکل، مطلقاً مشکلی خاص یونان نیست. پیروزی در یونان، یک فرایند تغییر را برای سایر کشورهای جنوبی اروپا نیز به همراه خواهد داشت. سرمایه‌داری، که در حال رسیدن به «کران‌های تاریخی» اش است، آینده‌ای را پیش می‌نهد که با استراتژی ریاضت عمومی شکل یافته است. با این حال، به نظر می‌رسد سیاست‌های نولیبرالی تنها به عمیق‌تر شدن بحران و پراکندن آن به سرتاسر جهان انجامیده است. با این وجود، برخلاف پیشگویی‌های آخرالزمانی، ما به پایان تاریخ نرسیده‌ایم.»

مردم در کشورهای آمریکای لاتین پیش‌تر در پی یافتن راه‌های جدیدی برای رسیدن به سوسیالیسم دست به کار شده‌اند. بیایید به این پدیده‌ی تاریخی جدید توجه نشان دهیم و آن را به دقت بررسی کنیم. در کشور ما، مردم در جناح چپ و نیز در قدرت‌های میهن‌پرست این مسئولیت را بر عهده دارند تا این دولت را مورد حمایت انتقادی‌شان قرار دهند: حمایت انتقادی یعنی حمایت از هر اقدام مثبت هم در سطح سیاست پارلمانی و هم در سطح جنبش کارگری در خیابان. اما بیشترین بار مسئولیت بر دوش سیریزا است: آن‌ها نباید کاری کنند که انتظاراتی که مردم یونان به شدت بر آن حساب باز کرده‌اند غلط از آب درآید.

ما امروز بزنگاهی تاریخی را زندگی می‌کنیم. بیایید این فرصت را از دست ندهیم. شکستی که ممکن است به دلیل حمله‌ی چندجانبه بر علیه دولت جدید رقم بخورد، نه تنها به بازگشت راست افراطی می‌انجامد، بلکه حتی ممکن است عروج پیش‌بینی‌ناپذیر خطر فاشیسم را به همراه بیاورد. با این اوصاف، بیایید امید داشته باشیم که آینده‌ای جدید برای یونان آغاز شده است.»

فتیچیس بیتساکیس: دانشمند چپ‌گرا و استاد فلسفه، ریاضیات و فیزیک یونانی است که در حوزه‌ی فیزیک (نسبیت، مکانیک، کوانتومی)، هستی‌شناسی، معرفت‌شناسی و انسان‌شناسی فلسفی و فلسفه‌ی علم به پژوهش پرداخته است و آثار بسیاری منتشر کرده است. او از اعضای تحریریه‌ی مجله‌ی «دیالکتیک» بود و مسئولیت نشریات دیگر علمی چپ‌گرا و مارکسیستی از جمله «مسائل معاصر» را به عهده داشت. وی در طول جنگ داخلی به خاطر عضویت در مقاومت ضدسرب‌کوب سه سال را در زندان گذراند.

۲۶ ژانویه ۲۰۱۵

۶

بگذارید از این نکبت اقتصادی خلاص شویم!

کوستاوس گاوراس

«این یک پیروزی تاریخی برای یونان است. دیگر زمان آن رسیده بود که اوضاع عوض شود، و مردم به خط‌مقدم صحن سیاست وارد شوند. و به فرهنگ، در کشوری همچون یونان، اولویت داده شود.»

من برنامه‌ی حزب سیریزا را در ارتباط با عرصه‌ی فرهنگ مطالعه کردم و عمیقاً تحت تأثیر قرار گرفتم. و در نهایت این که، جامعه بایستی این نکبت اقتصادی، که در پنج سال اخیر در آن فرو رفته است را پشت سر بگذارد.»

کوستاوس گاوراس: فیلم‌ساز چپ‌گرای برجسته‌ی یونانی که آثار مشهوری همچون «حکومت نظامی» و «Z» را در کارنامه‌ی هنری خود دارد.

۲۶ ژانویه ۲۰۱۵

۷

حیرت و هراس تابناک

آریستیتیس باتلاس

از کرانه‌های شمالی افراس تا کرت و گادوس، از اوئونوی و کورفو تا رودس و کاستلوریزو، از المپوس و کوهستان‌های تایگتوس تا دشت لاریسا و دره‌ی ایچلس، از تراس، مقدونیه و اپیروس تا وایه و پلوپونز، در روستاها، شهرها و کلان‌شهرها، هر جا که کار و حیات است، این شهروندان، مردان و زنان لین کشور عصاره‌ی درد و رنج‌شان را، خشم‌شان را، نگرانی و تشویش‌شان را، تردید و سرگشتگی‌شان را، سرنوشت و ایستادگی‌شان را بر یک تکه‌ی کوچک کاغذ آوردند؛ تکه کاغذی پر از امید: رأی به سیریزا.

و آن‌ها گذرگاه باریکی را گشودند؛ تا همه‌ی ما با یکدیگر آن را ببیمیم؛ حتی با کسانی که دیروز با لین قدم محکم همراه نبودند؛ کسانی که رأی‌شان با رأی ما یکی نبود، و یا شاید اصلاً رأی ندادند. برای ما تا با یکدیگر فتح کنیم، برای ما تا با یکدیگر خلق کنیم. ما آگاهییم که لین مسیر باستان‌تهای ما ساخته و پرداخته و آماده و گشوده نشد، بلکه با همت همه‌ی ما؛ با دستان ما، مردم اروپا؛ با دستان ما، مردم جهان؛ در کنار یکدیگر.

سیریزا بارها بر این مهم تأکید ورزیده است که نه این حزب و نه دولتی که شکل خواهد داد، بر «فراز» و «ماورای» شهروندان این کشور، زنان و مردان آن، جای نگرفته است و جای نخواهد گرفت. حزب سیریزا، اعضا و دست‌اندرکاران آن، دوستان، رفقا و رای‌دهندگان‌اش، همه‌گی با فروتنی و با هوشیاری محتاطانه‌ای شهروندان ساده‌ی این کشور هستند و خواهند بود؛ همه‌گی در حقوق و وظایف برابر با سایرین؛ بدون هیچ استثنایی. همراه این اعتقاد درونی و عمیق که هیچ دستاورد ارزنده و پایداری حاصل نخواهد شد، اگر که دگربار با تلاش همه‌ی ما همراه نباشد؛ اگر که همه‌ی ما، از هر موقعیتی که هر یک از ما خود را امروز و فردا در آن می‌بیند، دست به کار نشویم.

سیریزا با توان و اعتمادبه‌نفسی بالا مسئولیت‌های جدید خود را با شوق فروتنانه‌ای بر عهده می‌گیرد؛ و این همه از عقاید عمیق و درونی‌اش می‌جوشد.

۲۶ ژانویه ۲۰۱۵

۸

مبارزات سهمگینی را پیش روی مان داریم!

لونا میتامی

این لحظه، وقتی «چپ» قدرت را در یونان به دست می‌گیرد، شاید که لحظه‌ای تاریخی باشد، و این انگیزه و خواست برای جشن گرفتن و مشعوف‌بودن شاید که قوی و جمعی باشد، اما هم‌هنگام شانه‌هایمان زیر بار مسئولیت‌هایمان سنگینی می‌کند. معضلات حیاتی و حادی وجود دارند که بایستی به مضاف آن‌ها برویم: به‌ویژه در اقتصاد و در سیاست‌گذاری بین‌المللی. انبوهی از مشکلات بحرانی در جامعه وجود دارد: بی‌کاری، مراقبت‌های درمانی ناچیز و نابسنده، نظام آموزشی معیوب.

با وجود همه‌ی این مشکلات، به شدت اهمیت دارد که حتمی‌کردن یک نظام اجرایی دموکراتیک عمومی را فراموش نکنیم؛ چرا که این امر مهم پیش‌شرط و معنای همه‌ی چیزهای دیگر است. بوروکراسی همچون هیولایی با شاخک‌های بلند در کمین نشسته است. یک وزیر برای فرمان‌بردار کردن چنین حیوان خطرناکی کافی نیست. از همین آغاز، باید «نظام اداری امور عمومی» دگرگون گردد، تا شاید که بتواند در خدمت سیاست‌گذاری‌های جدید قرار گیرد. اگر یکی از این حلقه‌های زنجیر بگسلد، آنگاه در اختیار گرفتن امور دشوار می‌گردد. احساس شعف امروز باید خودش را به نیرو و نیز خوش‌بینی احاله دهد، زیرا مبارزاتی که در پیش داریم دشوارتر خواهند بود.

۲۶ ژانویه ۲۰۱۵

۹

این نبرد، نبردی دشوار خواهد بود!

مارو دوکا

نه فقط ما (که پا به عرصه‌ی حیات گذاشته بودیم)، بلکه -من احساس می‌کنم- جامعه‌ی یونان مجبور بود سال‌ها انتظار بکشد، مبارزات و فرازوفرودهای بسیار را پشت سر گذارد، از میان ماجراجویی‌ها و انتظارات برآورده‌نشده گذر کند، تا دوباره جای پای خود را محکم کند.

منظورم طبعاً این هست که ما پس از سال ۱۹۴۴ مجبور بودیم تا سال ۲۰۱۵ انتظار بکشیم تا آخرین تهدید را از پیش‌روی‌مان برداریم. اگرچه، هیچ چوب جادویی‌ای وجود ندارد، و مبارزه طولانی و دشوار خواهد بود. بنابراین ما همه‌گی باید بیاموزیم تا به مثابه شهروندان مبارز زندگی کنیم.

مارو دوکا: نویسنده‌ی چپ‌گرا و رمان‌نویس مشهور یونانی است که سابقه‌ی تحمل چندین سال زندان را در دوران حکومت نظامی در این کشور در زندگی خود دارد؛ تجربه‌ای که بر اساس آن اولین و یکی از مهم‌ترین رمان‌هایش را به رشته‌ی تحریر درآورده است.

۲۷ ژانویه ۲۰۱۵

منبع: www.analyzegreece.gr

ترجمه: پراکسیس